

DECEMBER 1965

14e JAARGANG

Redactie:

D. Roethof Ensing
Spinozalaan 283
Voorburg (Z.H.)
Telef. (070) 86 54 66

✕

Administratie:

Oudegracht 152
Utrecht

✕

Verschijnt
Maandelijks

Abonnementsprijs
f 3,— per jaar

HUMANISTISCHE DOCUMENTATIEDIENST

Uitgave van de Stichting Humanistisch Centrum Mens en Wereld

Bij publicatie van gegevens, welke de Documentatiedienst uit andere bladen heeft overgenomen, dient de oorspronkelijke bron te worden vermeld. Postgiro nr. 304960 t.n.v. Humanistisch Verbond te Utrecht — Telefoon 030-10163

I N H O U D S O P G A V E

=====

bladz.

HUMANITAS

Publicaties	139
Nieuw afdelingskantoor	139
Nieuwe aanstellingen	139

.
..

INTERNATIONAAL NIEUWS

Rector Regensburger universiteit was te enthousiast voor Derde Rijk	140
---	-----

.
..

RADIOLEZINGEN

VARA	140
AVRO	140

.
..

VAN ALLE KANTEN

Erkenning van justitie (De Friese Koerier)	141
Wijkcomité Malburgen (Arnhems Dagblad)	141
Pers en T.V. (De Volkskrant)	141/142
(Het Brabantsch Nieuwsblad)	142
(De Nieuwe Haagse Courant)	142
Visie van Pater Francino (De Dordtenaar)	142
Visie van Ds.H.J.Kalf (Eilandennieuws)	142/143
Nog een visie (De Provinciale Overijsselse en Zwolse Courant)	143
Eigen zendtijd (Nieuwe Winterswijkse Courant)	143
Amstelveen kreeg bureau Humanitas (Amstelveensch Weekblad)	144
Het jongetje Jaapje (De Telegraaf)	144
Opschudding in Zaandam (De Goudsche Courant)	144/145
Het H.V.en de Verenigde Naties (N.R.C.)	145
Verklaring (De Gooi-en Eemlander)	145
Vragen over humanistisch vormingsonderwijs (De Friese Koerier)	146
Een besluit van de Utrechtse Gemeenteraad (Nieuwe Leidsche Courant)	146
Vrijmetselarij (Typhoon)	146

.
..

DE NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK
"HUMANITAS"

Publicaties

In het decembernummer van "Van Mens tot Mens" staat een wat uitvoeriger verslag van de resultaten van het congres van Humanitas.

In het decembernummer van het kaderorgaan van Humanitas is een artikel opgenomen van prof.dr.B.C.J.Lievegoed. Het gaat hier om een redevoering die prof.Lievegoed gehouden heeft voor een groep, die de kwantitatieve en kwalitatieve normen bestudeerde voor gesubsidieerd kinderbeschermingswerk. In zijn artikel komen echter ook een paar zeer behartigenswaardige opmerkingen voor over de organisatie van verenigingen in het algemeen.

Een ander artikel in het decembernummer van "Humanitas", van de hand van de heer R.Haanstra, heet: "Een pedagogische benadering van het reclasseringsvraagstuk".

Wat in dit artikel staat is van veel waarde voor reclasseringsmedewerkers en geestelijke raadslieden.

Nieuw afdelingskantoor

Op 19 november jl. vond de feestelijke opening plaats van het nieuwe kantoor van de afdeling Amstelveen van Humanitas. Dit kantoor is gevestigd: Tiengemeten 55.

Nieuwe aanstellingen

Bij afdeling Enschede werd per 13 september jl. aangesteld als maatschappelijk werker voor het algemeen maatschappelijk werk: de heer B.E.Zomerplaat.(uitbreiding).

Bij afdeling Amsterdam zijn aangesteld: per 1 oktober jl. mevrouw A.A.Hoek-Feller, als maatschappelijk werkster voor de gezinsverzorging; (uitbreiding) per 15 oktober jl. mevrouw A.Laman als maatschappelijk werkster voor het algemeen maatschappelijk werk (vervanging).

Bij afdeling Walcheren werd per 15 november jl. aangesteld: mej.A.A.Koulman als maatschappelijk werkster voor het algemeen maatschappelijk werk (uitbreiding).

Bij afdeling Haarlem werd per 1 december 1965 aangesteld: mej.E.Hahn als assistent-leidster voor de gezinsverzorging (uitbreiding).

INTERNATIONAAL NIEUWS

Rector Regensburger universiteit was te enthousiast voor Derde Rijk

Götz Freiherr von Pölnitz is niet langer rector van de nieuw te bouwen universiteit in Regensburg. Vier en twintig uur na de eerste steenlegging diende de rector bij de bevoegde instanties zijn verzoek om ontslag in. Het Twentsch Dagblad van 25 november doet uit de doeken voor welke problemen de rector zich gesteld zag.

"De moeilijkheden voor de toen nieuwbakken rector begonnen in februari door een brief van het humanistisch verbond aan minister president Goppel van Beieren.

In deze brief wijst het verbond op documenten waaruit von Pölnitz meer dan in het Derde Rijk noodzakelijk enthousiasme voor het nationaal socialisme blijkt. Als minister-president Goppel op de brief niet ingaat, zal het humanistisch verbond aan de afgevaardigden van de Beierse landdag schrijven.

Minister van cultuur van Beieren, Huber, vond in dit alles geen aanleiding de Freiherr, die ook ridder van het Heilige Graf is, uit zijn nieuwe functie te ontslaan. Totdat een paar dagen voor de eerste steenlegging in de Beierse rectorenconferentie werd gewezen op de uiterst belastende inhoud van documenten over von Pölnitz die zich op het ministerie van cultuur bevonden en nog door niemand waren ingezien. Na lezing van de documenten stelde voorzitter Kotter minister-president Goppel van de inhoud op de hoogte. Ook deze begreep toen dat de schijn over von Pölnitz' verleden niet langer op te houden was. De eerste steenlegging verliep in Regensburg dan ook wat triest en de rector werd zoveel mogelijk genegeerd. 24 uur na afloop van de plechtigheid diende hij telegrafisch zijn ontslag in. Blijft in München de vraag hoe het kon voorkomen dat minister van cultuur Huber niet op de hoogte was van de documenten op zijn eigen ministerie en wat deze documenten dan wel voor nieuw bezwarend materiaal bevatte."

.
..

RADIOLEZINGEN

Lezingen in de maand januari voor de VARA

16 januari	9.45 uur	H. Bosselaar	"Wat heb ik er aan"
23 januari	9.45 uur	Libbe van der Wal	"Verven met water"

Lezing in de maand januari voor de AVRO

24 januari	16.45 uur	D. Roethof-Ensing	"Mensen die vergeten worden"
------------	-----------	-------------------	------------------------------

.
..

VAN ALLE KANTEN

Erkenning van justitie

De Friese Koerier van 4 december vertelt het volgende:

"Onder de afdeling gevangeniswezen heeft het departement van Justitie een post van f 28.000.- in zijn begroting opgenomen, waarvan de omschrijving luidt: Subsidie aan het Humanistisch Verbond voor de geestelijke verzorging van buitenkerkelijke gedetineerden. De post is voor 1966 nieuw, op de begrotingen van 1965 en vorige jaren kwam zij niet voor.

In de memorie van toelichting wordt één alinea aan de buitenkerkelijke geestelijke verzorging gewijd:

"opgedane ervaringen hebben de ondergetekende (dat is de minister van Justitie dr. I. Samkalden) ertoe gebracht het initiatief te nemen tot aanpassing van de bestaande voorschriften. Omtrent de door hem in overweging genomen veranderingen wordt thans het nodige overleg gepleegd".

In de openbare vergaderingen van de vaste commissie voor Justitie uit de Tweede Kamer, waarin de behandeling van de begroting van Justitie mondeling wordt voorbereid, is over deze post geen discussie gevoerd."

Wijkcomité Malburgen

Het initiatiefcomité Malburgen te Arnhem is bezig met de oprichting van een wijkcomité, een comité waarin zoveel mogelijk groeperingen vertegenwoordigd zullen zijn. De eerste bijeenkomst wordt op 20 januari gehouden. Dit lezen wij in de Arnhemsche Courant van 24 november, die verder over de bedoeling van Malburgen nog schrijft:

"Het is de bedoeling van het wijkcomité een ontmoetingspunt te maken, een centrale die verbindingen heeft met alle organisaties in de wijk en een gesprekspartner met de overheid, het bedrijfsleven en andere maatschappelijke organen. Het wijkcomité zal voorshands geen bestuurlijke taak of rechtspersoonlijkheid bezitten. De gemeentelijke overheid draagt geen enkele verantwoordelijkheid voor het comité, maar is wel betrokken bij het ontstaan en de ontwikkeling daarvan."

Ook het buitenkerkelijk volksdeel zal vertegenwoordigd zijn.

Pera en T.V.

Wie meerdere dagbladen leest heeft er zich vast dikwijls over verbaasd, hoe zeer de meningen van de verschillende recensenten over bepaalde zaken uiteenlopen. Hieronder volgt een kleine verzameling uitspraken naar aanleiding van een televisieprogramma. De Volkskrant van 17 november zegt:

"De humanist dr. J. van Praag was de tweede gast in de epilogen-reeks "De werken van barmhartigheid", waarin de KRO opnieuw een eerlijke poging doet ook andere stromingen aan het woord te laten. Na twee uitzendingen

De strijd voor deze thans verworven gelijkgerechtigheid, zag prof. van Praag als een kleine strijd. Om de mensen te vertellen dat het humanisme een levensovertuiging is voor gewone mensen in een gewone wereld, zag hij als een grote strijd.

De bijeenkomst die belegd was door de afdeling Winterswijk van het Humanistisch Verbond, trok niet die belangstelling die men er van verwachtte. De slechte weersomstandigheden zullen hieraan wel debet zijn geweest."

Amstelveen kreeg bureau Humanitas

Het Amstelveensch Weekblad van 23 november wijdt veel aandacht aan de opening van een bureau van Humanitas te Amstelveen.

"De afdeling Amstelveen van "Humanitas" heeft nu een eigen "home". Vrijdagmiddag werd door wethouder mevrouw J.M.Lodewijk Poolman officieel de als kantoor ingerichte flat aan Tien Gemeten 55 geopend. Zij deed dat door in de LOM-school een doek, die over een geldkist lag, weg te trekken. Uit de geldkist kwam een album met foto's van het nieuwe bureau, dat te klein is om er de openingsplechtigheid in te houden. De talrijke genodigden werden nu voor een korte receptie ontvangen in de LOM-school aan Laan Rozenburg. Namens het hoofdbestuur van de Nederlandse vereniging voor maatschappelijk werk "Humanitas" voerde mr.W.G.Verkruisen (ook wethouder van Ouder-Amstel) het woord. Mr.W.G.Verkruisen noemde de opening van het eigen bureau "een belangrijke stap naar de volwassenheid van "Humanitas"". Hij zei dat deskundige hulp voor de vereniging in steeds toenemende mate nodig zal zijn. De ontwikkeling van de afdeling Amstelveen is, volgens spreker een afspiegeling van de ontwikkeling van de landelijke vereniging.

Het jongetje Jaapje

Het jongetje Jaapje uit Klundert dat de verzen en psalmen, hem als huiswerk meegegeven, van zijn vader niet behoefde te leren, maar van zijn meester en het schoolbestuur wel en deswege van school gezonden werd, heeft de pers in Brabant en daarboven in beweging gebracht. Na drie weken is het ventje inmiddels in zijn schoolbank terug en.. hij is vrijgesteld van psalmen leren. Ab Visser in De Telegraaf van 4 december ziet het allemaal zo moeilijk niet:

"Om achter van een persoonlijke zaak een algemene te maken: wat steekt er voor kwaad in, dat een kind wat gezangen en psalmen van buiten kent? Mocht hij later de christelijke leer belijden, dan heeft hij er plezier van en indien hij die leer "de trotse nek toekent", dan zal hij er op een andere manier plezier van hebben. Voor het Nederlandse volk gaat het rijmpje van Woutertje Pieterse nog altijd op: "Godsdienst is een schone zaak en schept de mensen veel vernaak".

Opschudding in Zaandam

In Zaandam is de Telefonische Hulpdienst opnieuw in opspraak gekomen, de meningen botsen fel.. De Zaanlander noemt de affaire een "pijnlijke zaak" en vraagt zich af wanneer er een punt wordt gezet achter het eindeloos gekrakeel. De Goudsche Courant van 18 november schrijft:

"Het Humanistisch Verbond en de Stichting Humanitas hebben een schrijven gericht naar alle gemeenteraden in de Zaanstreek. In dit schrijven betuigen de besturen hun grote teleurstelling over het mislukken van de besprekingen met de telefonische hulpdienst, een organisatie op Christelijke grondslag.

Ruin twee jaar duren nu de onderhandelingen, terwijl de humanisten in het vooruitzicht was gesteld als volwaardige gesprekspartner deel te nemen in de Telefonische Hulpdienst. De THD wenst thans de statuten niet te veranderen, waarin staat te lezen dat zij op christelijke grondslagen steunt. Hele vergaderingen, aldus de brief, zijn gewijd aan punten en komma's doch tot essentiële beslissingen kwam men niet. Omdat de THD opnieuw aan alle gemeenten in de Zaanstreek subsidie wil vragen zijn de humanisten met hun teleurstelling bij de Colleges van B. en W. aangekomen. Het is nog niet zo heel lang geleden dat het bestuur van de THD de pers verzocht vooral niet over deze aangelegenheden te schrijven omdat de besprekingen in een beslissend stadium waren gekomen. Hoe beslissend blijkt nu wel uit de brief van de humanisten."

Het H.V. en de Verenigde Naties

"Mede naar aanleiding van de rapporten en discussies terzake op de jongste zitting van het uitvoerende comité van de Internationale humanistische en ethische unie, heeft het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond het Nederlandse volk in een verklaring opgeroepen om de organisatie der Verenigde Naties de steun en het vertrouwen te geven die het van alle regeringen en alle volkeren behoeft om de haar bij het Handvest der Verenigde Naties opgedragen taken te vervullen.

Aldus de Nieuwe Rotterdamsche Courant van 2 december.

Verklaring

De Gooi- en Eemlander van 7 december wijdt meer aandacht aan de verklaring, door deze in zijn geheel op te nemen.

Wij citeren:

"Als humanisten menen wij internationaal een bijzondere verantwoordelijkheid te hebben bij het streven om tot herstel te komen van nuchterheid en objectiviteit in de meningsvorm van de volkeren terzake van de vraagstukken waar het hier om gaat, en het streven om waar nodig de regeringen te bewegen daadwerkelijk vrede en samenwerking met alle middelen te bevorderen en een uitholling aan de Verenigde Naties te voorkomen".

Het versterken van de Verenigde Naties en het verzekeren van actieve steun aan haar en haar doelstellingen, is een onmisbaar deel van elke inspanning om vrede te bereiken en te handhaven.

Elke bevestiging van trouw aan de in 1945 beleden beginselen is een bijdrage tot het ombuigen van de gevaarlijke tendens van apathie, die tot afglijden naar rampzalige situaties kan leiden", zo meent het Humanistisch Verbond."

Vragen over humanistisch vormingsonderwijs

In de Friese Koerier van 9 december troffen wij het volgende bericht:

"Heeft de minister kennis genomen van het feit, dat b. en w. van Utrecht de gemeenteraad hebben voorgesteld het "vormingsonderwijs" aan leerlingen van openbare scholen door het humanistisch verbond te subsidiëren, analoog aan de subsidiëring van het godsdienstonderwijs op openbare scholen? Zo heeft het Tweede Kamerlid Mieras (SGP) schriftelijk gevraagd aan de minister van Onderwijs en Wetenschappen prof. mr. Dr. I. A. Diepenhorst.

En is de minister niet van mening, dat een dergelijke subsidiëring in strijd is met artikel 26 van de lager-onderwijswet, die uitdrukkelijk spreekt van godsdienstonderwijs, te geven door godsdienstleraren, die worden aangewezen door kerkelijke gemeenten dan wel door verenigingen, die een godsdienstig doel hebben.

Deze vragen waren dus een gevolg van:

Een besluit van de Utrechtse Gemeenteraad

"De Utrechtse gemeenteraad heeft na een urenlang debat met 28 tegen 14 stemmen zijn goedkeuring gehecht aan een nota, waarin het college van B. en W. voorstelden, niet over te gaan tot subsidiëring van het godsdienstonderwijs op bijzondere scholen. Gelijktijdig werd zonder hoofdelijke stemming een voorstel aangenomen, om de subsidie voor het godsdienstonderwijs aan de openbare scholen te verhogen en het vormingsonderwijs op humanistische grondslag in deze regeling te betrekken.

Aldus Nieuwe Leidsche Courant van 10 december.

Vrijmetselarij

Prof. dr. S. J. Groenman heeft op een voorlichtingsavond te Zaandam gesproken over het karakter van de vrijmetselarij. In het Dagblad voor de Zaanstreek, Typhoon, van 18 november lezen wij hierover onder meer:

"De maçonnerie is aan de ene kant humanistisch en aan de andere kant religieus. De Vrijmetselaren geloven in de "Opperbouwmeester des Heelals," die door de Christenen als God wordt aangeduid. Ongeacht de Godsdienstige richting die men aanhangt, kan men lid worden; dus ook katholieken. Maar voor hen geldt nog een pauselijke encycliciek, die de katholieken verbiedt lid te worden. (In Spanje is de Vrijmetselarij zelfs verboden).